

UCHWAŁA NR VI/27/2019
RADY MIEJSKIEJ W MIKOŁAJKACH
z dnia 17 kwietnia 2019r.

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2021” za 2018 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 poz. 506) w wykonaniu Uchwały Nr XXXIII/18/2018 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2021, Rada Miejska w Mikołajkach uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań w 2018 roku „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2021” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Antoni Rakus

SPRAWOZDANIE

z realizacji

**Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2021
za rok 2018**

Mikołajki 2019

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/18/2018 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 29 marca 2018 r. planowany jest do realizacji w latach 2018-2021.

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego raz w roku składa Radzie Gminy i Burmistrzowi sprawozdanie z realizacji *Gminnego Programu*.

Opracowanie i realizacja *Gminnego Programu* ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc; zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych; profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą; prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy; dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem; propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy.
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci.
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy Sądu, policjanci, wychowawcy, nauczyciele, terapeuci, socjoterapeuci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia).
5. Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi).
6. Społeczeństwo.

Realizatorami Gminnego Programu są:

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- Urząd Miasta i Gminy Mikołajki;
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołajkach;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- świetlice socjoterapeutyczne;
- szkoły, przedszkola;
- Komisariat Policji w Mikołajkach;
- Centrum Aktywności Lokalnej w Mikołajkach;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Mikołajkach
- pielęgniarki środowiskowe.

Monitorowaniem realizacji *Gminnego Programu* oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonaniem zadań zajmuje się Przewodniczący Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Niniejsze opracowanie przygotowane zostało w oparciu o informacje uzyskane od podmiotów współrealizujących *Gminny Program* i działających w Zespole Interdyscyplinarnym, którzy dzięki podejmowanym inicjatywom realizują działania wynikające z *Gminnego Programu* i mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Systematyczna ewaluacja *Gminnego Programu* stanowi podstawę do jego doskonalenia, a co za tym idzie wprowadzenia ewentualnych korekt, nowych rozwiązań wynikających z dynamiki zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz doświadczeń podmiotów realizujących Program.

I. Realizowane cele w ramach Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zakłada osiągnięcie następującego celu głównego: **przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochronie ofiar przemocy w rodzinie.**

Cel główny jest realizowany poprzez cele operacyjne:

1. zmniejszenie ilości stwierdzonych przypadków przemocy w rodzinie;
2. ograniczenie skutków przemocy dla bliskich i sprawców przemocy;
3. podniesienie świadomości mieszkańców gminy w odniesieniu do zjawiska przemocy w rodzinie oraz działań, służących tego typu przemocy.

Realizacja celów *Gminnego Programu* zakłada:

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy.

2. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawach przeciwdziałania przemocy.
3. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
4. Utworzenie punktów informacyjnych.
5. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy.
6. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
7. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie.
8. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
9. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

II. Realizacja zadań

Cel szczegółowy I: zmniejszenie ilości stwierdzonych przypadków przemocy w rodzinach

Lp.	Zadania	Działania w roku 2018 r.
1	2	3
1	Wypracowanie efektywnego i szybkiego systemu informacji w sprawach związanych z występowaniem przemocy w rodzinie	Umieszczamy i aktualizujemy informacje dotyczące pomocy dla ofiar i sprawców przemocy zamieszczonej na tablicach informacyjnych UM, MGOPS i w innych jednostkach samorządowych o aktualnych formach pomocy. Ulotki znajdują się bezpośrednio u pracowników socjalnych, policjantów, w punkcie bezpłatnych porad obywatelskich funkcjonującym przy CAL. W gminie funkcjonuje punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie. Tam również można uzyskać informacje na temat aktualnych form pomocy dla ofiar w/w zjawiska. Pozyskiwane są środki finansowe na rozbudowę strony internetowej MGOPS jako nowoczesnego medium informacji na temat przemocy. Skład zespołu interdyscyplinarnego złożony z pracowników socjalnych, policjantów, pracowników oświaty, GKRPA i kuratorów, oraz jego częste posiedzenia zapewniają szybki przepływ informacji na temat występowania zjawiska przemocy i jednocześnie skutkują szybką reakcją na zaistniałe zjawisko.
2	Opracowanie i realizacja planu reagowania w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie	Reagowaniem w przypadkach występowania zjawiska przemocy zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w Gminie Mikołajki. W jego strukturze znajdują się osoby ze środowiska pomocy społecznej, oświaty, policji, organizacji pozarządowych, sądownictwa. Wszyscy członkowie przeszli szkolenia z zakresu rozpoznawania zjawiska przemocy jak i wdrażania procedury

		„Niebieskiej Karty”, co nie wyklucza sytuacji, że w przyszłości należałoby wypracować odpowiednie procedury reagowania w indywidualnych przypadkach występowania przemocy.
3	Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych występowaniem przemocy włącznie z pracą socjalną w tych rodzinach.	Monitoringiem sytuacji rodzin zagrożonych występowaniem przemocy z ramienia gminy zajmują się pracownicy socjalni, dzielnicowi z poszczególnych rewirów miasta i gminy, pedagodzy i psychologowie szkolni – w przypadku, gdy w rodzinie dotkniętej przemocą są dzieci, kuratorzy. Asystent rodziny pracuje z rodzinami niewydolnymi oraz zagrożonymi przemocą domową. Organizowane spotkania zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych mają na celu omówienie sytuacji rodzin, stopnia realizacji indywidualnego planu pomocy rodzinom oraz ewentualnej weryfikacji w/w planu.
4	Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.	Dokumentacją działań grup roboczych zajmują się członkowie grupy roboczej. Zgodnie z zapisami w indywidualnym planie pomocy, pracownicy poszczególnych instytucji, wchodzący w skład grupy, dokumentują podjęte działania i ich efekty w formie notatek, które dołączane są do teczeki rodziny. Dokumentacją rodzin, w których została wszczęta procedura „Niebieska Karta” zajmuje się przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.
5	Włączenie potencjalnych sprawców przemocy w opracowany system diagnostyczno – terapeutyczny	Od kilku lat, mimo prowadzonego programu kompensacyjno – edukacyjnego przez PCPR w Mrągowie i usilnych starań namówienia do uczestnictwa w nim sprawców przemocy wskazywanych przez członków ZI i pracowników socjalnych nie udaje się wytypować osób chętnych do uczestnictwa w w/w programie.
6	Natychmiastowe reagowanie w sytuacjach wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie, w tym działania w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”	Reakcja na zjawisko przemocy w gminie Mikołajki jest domeną przedstawicieli Policji. W 2018 r. sporządzono 24 formularzy NK „A”, z czego 18 wszczynających, w tym 1 NK, w której osobą wobec której istniało podejrzenie, że doświadcza przemocy była osoba niepełnoletnia. 22 NK sporządzone zostały przez przedstawiciela Policji oraz 2 NK przez przedstawiciela jednostki organizacji pomocy społecznej. Zakończono 16 procedur „Niebieskiej Karty”, w tym z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy - 12 NK oraz 4 NK w związku z rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowaniu działań.

Cel operacyjny II: ograniczenie skutków przemocy w rodzinie dla bliskich sprawców przemocy.

Lp.	Zadania	Działania w roku 2018 r.
1	2	3
1	Utworzenie w gminie punktu wsparcia psychologicznego dla ofiar przemocy wraz z wprowadzeniem możliwości korzystania przez rodziców z pomocy psychologa.	Jednym z priorytetów naszego programu jest utworzenie punktu wsparcia psychologicznego. Ze względu na niewielką ilość spraw odnoszących się do zjawiska przemocy, punkt taki powinien powstać łącznie z innym działaniem ze względu na aspekt finansowy przedsięwzięcia. Rozważamy także możliwość wsparcia ewentualnego punktu ze środków unijnych lub zlecenia zadań organizacji pozarządowej w ramach jej działalności. W 2018 r. utworzenie opisywanego punktu z uwagi na ograniczony budżet gminy nadal jest w fazie koncepcji.
2	Podejmowanie konsekwentnych i efektywnych działań – w stosunku do ofiar przemocy w rodzinie – w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”	W 2018 r. Policja w wyniku interwencji zainicjowała procedurę „Niebieskiej Karty” w 16 przypadkach. Wszelkie informacje odnośnie zjawisk przemocy są skrupulatnie sprawdzane przez funkcjonariuszy Policji jak i pracowników socjalnych MGOPS oraz kuratorów czy też pracowników oświaty.
3	Zagwarantowanie wsparcia rzeczowego i finansowego dla osób doświadczających przemocy wraz z ich systemem wsparcia diagnostyczno – terapeutycznym	W 2018 r. ze wszystkich osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” tj. 43, aż 25 osób korzystało ze wsparcia finansowego MGOPS. W przypadku rozbudowy wsparcia instytucjonalnego jesteśmy przygotowani do realizacji zadania w formie wsparcia diagnostyczno – terapeutycznego. Niestety skala zjawiska przemocy nie wymusza na nas takiego działania. Niewielka ilość spraw sprawia, że w przypadku diagnostyczno – terapeutycznego zgłaszamy się do jednostek o zasięgu powiatowym PCPR, Synapsa.
4	Prowadzenie poradnictwa (także prawnego) i działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców (np. szkoły dla rodziców, postępowania mediacyjne,	W 2018 r. w gminie Mikołajki istniały dwa punkty poradnictwa prawnego. Jednym z nich jest poradnictwo prawne w punkcie konsultacyjnym Urzędu Miasta i Gminy Mikołajki w którym w roku 2018 skorzystało z poradnictwa odnośnie przemocy 22 osoby. Z punktu poradnictwa obywatelskiego przy Centrum Aktywności Lokalnej

	broszury i publikacje edukacyjne dostępne w MGOPS, ośrodkach zdrowia, szkołach	skorzystało z pomocy prawnej ponad 200 osób, z których żadna osoba nie korzystała w związku z występowaniem przemocy w rodzinie. W szkołach realizowane są różnego typu warsztaty i pogadanki na tematy związane z przemocą także w rodzinie. Z nieodpłatnej pomocy prawnej skorzystało 45 osób w Centrum kultury „Kłobuk” w Mikołajkach w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową – Fundacja Inicjatywa kobiet Aktywnych w Olsztynie, pomoc świadczona była przez adwokatów i radców prawnych i osoby wymienione w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2017, poz. 2030), który czynny był w dniach od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 do 14.00
5	Uruchomienie „skrzynek” dla ofiar przemocy w rodzinach, w urzędzie miasta, w parafiach oraz sklepach wiejskich.	Uruchomienie wspomnianych skrzynek zakłada się na lata przyszłe, z uwagi na ograniczone możliwości finansowe Gminy oraz brak wskazania jednostki odpowiedzialnej za realizację przedsięwzięcia. Rozpatrywana jest opcja by zadanie zostało w przyszłości zlecone ngo.
6	Zespół Interdyscyplinarny jako organ wiodący i korygujący całość działań na rzecz wsparcia ofiar przemocy w rodzinie	W 2018 r. Zespół interdyscyplinarny realizował następujące zadania: - liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” – 24 - Liczba utworzonych grup roboczych – 18 - liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Kart” – 16 - Liczba przekazanych przez Zespół zawiadomień do organów ścigania – 0
7	Powstanie odpowiedniej infrastruktury na potrzeby osób dotkniętych przemocą	W gminie jednym z priorytetów na nadchodzące lata jest powstanie mieszkania dla osób doświadczających przemocy. Brak ofert konkursowych w tym zakresie ze środków UE sprawia, że temat na dzień dzisiejszy pozostaje nierozwiązany. W związku z licznymi działaniami inwestycyjnymi w budżecie gminy na rok 2018 r. brak było środków w budżecie gminy na realizację w/w założenia.

Cel szczegółowy III: podniesienie świadomości mieszkańców gminy w odniesieniu do zjawiska przemocy w rodzinie oraz działań, służących ograniczeniu tego typu przemocy.

Lp.	Zadania	Działania w roku 2018 r.
1	Długofalowa akcja informacyjna w obrębie gminy (spotkania sołeckie,	Strona internetowa MGOPS jest regularnie rozbudowywana w odniesieniu do problemu przemocy. Formą długofalowej

	festyny, imprezy rekreacyjne, strona internetowa MGOPS), służąca podniesieniu poziomu wiedzy mieszkańców gminy dot. zjawiska jakim jest przemoc w rodzinie.	informacji na temat zjawiska są nasze ogłoszenia na tablicach informacyjnych MGOPS.
2	Podniesienie odpowiedzialności i kompetencji społecznych wobec problemu przemocy w rodzinie.	W to zadanie wpisuje się całość działań dydaktycznych prowadzonych w szkołach i świetlicach terapeutycznych. W Gminie Mikołajki funkcjonuje 5 świetlic socjoterapeutycznych, w których prowadzone są zajęcia profilaktyczne z obszaru przeciwdziałania przemocy.

III. Finansowanie

Na działalność **Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie** wydatkowano ze środków własnych gminy kwotę 5 073,66 zł.

IV. Podsumowanie, uwagi, rekomendacje

Podsumowując, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Mikołajki były realizowane na wszystkich określonych w programie poziomach. Ważnym atutem jest praktyka i doświadczenie osób współdziałających w ramach Zespołu interdyscyplinarnego, co owocuje przede wszystkim na jakości współpracy między poszczególnymi elementami systemu.

Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” wdrażano procedury i standardy działania Zespołu Interdyscyplinarnego. Na terenie Gminy Mikołajki funkcjonują instytucje zapewniające wszechstronną pomoc rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. Podejmowane są liczne działania profilaktyczne – edukacyjne oraz szkoleniowe skierowane bezpośrednio do mieszkańców oraz do specjalistów udzielających pomocy i wsparcia.

Instytucje i podmioty starają się maksymalnie wspierać rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, w szczególności dzieci.

Wnioski na dalsze lata realizacji Gminnego Programu:

1. Kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie Policją, MGOPS, służbą zdrowia, oświatą, Sądem oraz GKRPA.
2. Szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
3. Rozwój współpracy o charakterze ponadgminnym.
4. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in.: poprzez wykorzystanie pracy socjalnej oraz kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.
5. Zwiększenie zaangażowania świetlic w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'A. Kuc', is located in the lower right quadrant of the page.